

Kształtowanie wzorców czytelniczych

Materiały opracowane na podstawie webinarium „Czytanie zaczyna się w domu. Ojciec, dziadek, wujek jako wzorce czytelnicze” prowadzonego przez Macieja Barczaka w dn. 05.06.2025 r.

Dlaczego mężczyźni jako wzorce są ważni?

- ojciec, dziadek czy inny dorosły mężczyzna stanowi dla chłopca naturalny punkt odniesienia;
- synowie przejmują od ojców nie tylko postawy związane z męskością, ale także sposób spędzania czasu, w tym nawyki czytelnicze;
- widok ojca z książką w ręku buduje w chłopcach przekonanie, że czytanie jest naturalne, wartościowe i atrakcyjne.

Korzyści z czytania – dla dzieci i dorosłych

1. Dla głowy

- * rozwój słownictwa i języka,
- * lepsza koncentracja i pamięć,
- * stymulacja mózgu i opóźnianie procesów starzenia,
- * myślenie analityczne i krytyczne.

2. Dla dobrostanu

- * większa empatia,
- * poprawa komunikacji,
- * redukcja stresu,
- * lepszy nastrój i większa odporność emocjonalna.

3. Dla życia codziennego

- * poszerzanie wiedzy,
- * pobudzanie kreatywności,
- * lepsze wyniki w nauce i pracy.

Dlaczego czytający ojciec ma znaczenie?

1. nauka przez naśladowanie – dzieci kopiują zachowania dorosłych; ojciec czytający książkę pokazuje naturalny wzorzec;
2. obalanie stereotypu – czytanie nie jest wyłącznie zajęciem dla kobiet i matek;
3. budowanie więzi – wspólne czytanie wzmacnia relację emocjonalną i poczucie bezpieczeństwa;
4. most międzypokoleniowy – książka łączy ojca, dziadka i dziecko we wspólnym doświadczeniu.

Badania (m.in. Frontiers in Psychology, OECD, Fundacja CPCD) potwierdzają, że dzieci ojców czytających mają wyższe kompetencje językowe, społeczne i osiągają lepsze wyniki edukacyjne.

Kiedy zacząć?

Każdy wiek jest dobry! Od czytania niemowlętom, po wspólne sięganie po literaturę z nastolatkiem.

Co może zrobić biblioteka? Przykłady możliwych działań

1. Spotkania „Tata czyta dzieciom” – włączenie ojców do głośnego czytania w bibliotece.
2. Kluby książki dla ojców – przestrzeń wymiany doświadczeń i inspiracji.
3. Warsztaty międzypokoleniowe – projekty łączące dziadków, ojców i synów.
4. Konkursy ojców i synów – oparte na literaturze przygodowej i popularnej.
5. Półka z książkami dla ojców** – wydzielone miejsce z literaturą przyciągającą mężczyzn (biografie, reportaże, książki popularnonaukowe).

Jakie książki warto polecać?

I. Dla ojców

* reportaże i literatura faktu (np. o sporcie, podróżach, nauce),

* biografie i autobiografie,

* książki o wychowaniu i rodzicielstwie,

* literatura popularnonaukowa i poradniki rozwijające pasje.

II. O ojcach i relacjach:

- * powieści i opowiadania ukazujące rolę ojcostwa,
- * książki obrazkowe, w których tata jest bohaterem,
- * historie budujące pozytywny obraz męskiego zaangażowania w rodzinę.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
